การครองอำนาจของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคอีสาน : กรณีศึกษา สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร จังหวัดอุบลราชธานี

The Domination of the Democratic Party in the Northeast: A Case Study of MP Wutthipong Nambut, Ubon Ratchathani Province

[Received: December 27, 2023; Revised: February 24, 2024; Accepted: February 27, 2024]

ธรรพ์ณธร สีทา
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
Thannathon Seetha
Faculty of Political Science,
Ubonratchatani University

ปฐวี โชติอนันต์
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
Patawee Chotanan
Faculty of Political Science,
Ubonratchatani University

CORRESPONDING AUTHOR
Patawee Chotanan, Faculty of Political Science, Ubonratchatani University, Thailand.
Email: c.patawee@gmail.com

บทคัดย่อ

การแพ้ชนะในการเลือกตั้งเป็นเรื่องธรรมดาในทางการเมือง อย่างไรก็ตาม นักการเมืองที่สามารถชนะการเลือกตั้งติดต่อได้หลายครั้งในภูมิภาค หรือ จังหวัดที่กระแสพรรคการเมืองตกต่ำเป็นที่น่าสนใจอย่างมากในการศึกษาในทางการเมือง นายวุฒิพงษ์ นามบุตร สส. พรรคประชาธิปัตย์ เขต 2 จังหวัดอุบลราชธานี ชนะการเลือกตั้งติดต่อกันถึง 5 สมัย นับตั้งแต่ พ.ศ. 2550 ถึง พ.ศ. 2566 ถึงแม้ว่าพื้นที่เขตเลือกตั้งของเขาจะตั้งอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานีและภูมิภาคอีสานซึ่งเป็นฐานคะแนนของพรรคเพื่อไทยก็ตาม บทความนี้มีวัตถุประสงค์ต้องการศึกษา คือ การใช้วาทกรรมทางการเมืองหรืออุดมการณ์ทางการเมืองของนายวุฒิพงษ์ นามบุตร ในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในเขตพื้นที่เลือกตั้งของตน, ปัจจัยที่ส่งผลให้วาทกรรมทางการเมืองหรืออุดมการณ์ทางการเมืองประสบความสำเร็จ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อความคิดและอุดมการณ์ประชาชนในเขตการเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า นายวุฒิพงษ์ นามบุตร ได้มีการสร้างและผลิตซ้ำวาทกรรมผ่านตนเอง สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์และประชาชนที่เชื่อมั่นในตัวเขา วาทกรรมที่พบในพื้นที่ได้แก่ “วุฒิพงษ์ผู้แทนติดดิน” “ผู้แทนนักพัฒนา” และ “สมาชิกของตระกูลนามบุตร”ซึ่งเป็นตระกูลเก่าแก่และทำประโยชน์ในคนในพื้นที่มานาน มากกว่านั้นเขาได้มีการลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนในเขตเลือกตั้งอยู่สม่ำเสมอ เขาสามารถดึงทรัพยากรโดยเฉพาะเรื่องงบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่ได้มาก ปัจจัยทั้งสองทำให้เกิดความสำเร็จในการใช้วาทกรรมซึ่งส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่เชื่อมั่นในตัวเขาในฐานและผู้แทนให้ความสำคัญกับตัวบุคคลมากกว่าอุดมการณ์หรือพรรคการเมือง

คำสำคัญ : ครองอำนาจ; วาทกรรม; อำนาจ; การเมืองไทย; การเลือกตั้ง

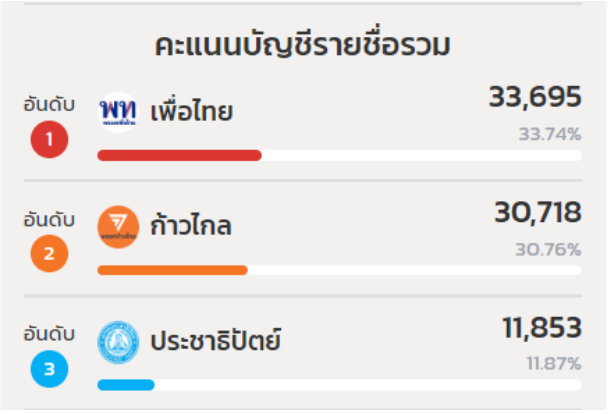
Abstract

Winning or losing elections are common in politics. However, a politician who can win elections many times in a region or a province where his political party favorability is in decline is very interesting to study in politics. Although his constituency is located in Ubon Ratchathani province and the Isaan region, all of which are the Pheu Thai Party's strongholds, Wuttipong Nambutr, Democrat, Ubon Ratchathani 2, won the election for 5 consecutive terms from 2007 to 2023. This study aims to study Wutthipong Nambut's use of political discourses or political ideology in building confidence in local people in his electoral area, the factors making his political discourses or political ideology successful and the impact on the thoughts and ideology of local people in his constituency. The results of the study revealed that Wutthipong created and reproduced his discourses through himself, members of the Democrat Party and the local people who believe in him. The discourses mostly found in the area were “Wutthipong, a Down-to-Earth Representative”, “a Developer Representative” and a member of the Nambut family, which is an old family that has been beneficial to the people in the area for a long time. Moreover, he often went to the area to help people in the constituency. He was able to draw on resources, especially the budget, to develop the area a lot. Both of the factors contributed to the success of the use of the discourses, which resulted in the people in the area having confidence in him as their representative. Consequently, they valued an individual more than ideology or political parties.

Keywords: Domination; Discourse; Power; Thai Politics; Elections

บทนำ

พรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคการเมืองที่มีความเก่าแก่มากที่สุดในสังคมการเมืองไทย การเข้ามาของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคอีสานโดยเฉพาะจังหวัดอุบลราชธานีนั้นหากนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 (คมชัดลึก, 2566) ตระกูลนามบุตร ถือเป็นตระกูลแรกที่เข้ามาสร้างพื้นที่ให้กับพรรคประชาธิปัตย์ในอุบลราชธานีซึ่งนำโดยคุณวิฑูรย์ นามบุตร อดีต สส. อีสาน 6 สมัยของพรรคประชาธิปัตย์ เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้พรรคประชาธิปัตย์สามารถเข้ามาสร้างฐานเสียงในจังหวัดอุบลราชธานีได้ ซึ่งตัวของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร มีความสัมพันธ์เป็นหลานของคุณวิฑูรย์ นามบุตร ทั้ง คุณวิฑูรย์และ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ต่างเป็น สส. ที่ได้รับเลือกจากคนอุบลราชธานีหลายสมัย การชนะการเลือกตั้ง 5 สมัย ของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึง พ.ศ. 2566 ในนามพรรคประชาธิปัตย์ เป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองที่ต้องตั้งคำถามสำคัญต่อว่าทำไมพรรคประชาธิปัตย์ที่มีความนิยมในภาคใต้ถึงสามารถชนะการเลือกตั้งในภาคอีสานที่มีความนิยมของพรรคน้อยได้ การชนะเลือกตั้งหลายสมัยย่อมนำมาสู่การมีอำนาจตัดสินใจในพื้นที่และมีอิทธิพลต่อความคิดทางการเมืองของประชาชนเป็นอย่างมาก เมื่อใดที่ผู้ปกครองหรือนักการเมืองสามารถอยู่ในตำแหน่งและมีอำนาจในการตัดสินใจในพื้นที่เป็นเวลาหลายปี กล่าวได้ว่านักการเมืองคนนั้นกำลังอยู่ในสภาวการณ์ “การครองอำนาจนำ” ตามทฤษฎีการครองอำนาจนำของอันโตนีโอ กรัมชี ทฤษฎีการครองอำนาจนำของ กรัมชี จะสามารถอธิบายวิธีในการสร้างอิทธิพลต่อความคิดของประชาชนในอำเภอเขื่องในเพื่อให้ สส. วุฒิพงษ์ นามบุตร สามารถครองอำนาจในพื้นที่ได้ โดยเฉพาะการสร้างวาทกรรมเพื่อให้ประชาชนศรัทธาในตัวผู้ปกครองเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจผ่านกระบวนการการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

ภาพที่ 1: ผลการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ จังหวัดอุบลราชธานี เขตที่ 2 พ.ศ.2566
ที่มา: https://www2.ectreport.com/overview

สิ่งที่น่าสนใจคือ สส.วุฒิพงษ์สามารถสร้างวาทกรรมหรือความเชื่อให้กับประชาชนอย่างไรที่ทำให้ตัวสส.วุฒิพงษ์สามารถชนะการเลือกตั้งในพื้นที่ของพรรคเพื่อไทยในนามพรรคประชาธิปัตย์ได้และยังสามารถรักษาฐานเสียงเอาไว้ได้ถึง 5 สมัย จนถึงปัจจุบัน ท่ามกลางกระแสของพรรคก้าวไกลและพรรคเพื่อไทย

จังหวัด	เขตเลือกตั้งที่	ผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	ผลคะแนน
อุบลราชธานี	1	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	พลังประชาชน	96,245
		นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	ประชาธิปัตย์	88,988
		นายศุภชัย ศรีหล้า	ประชาธิปัตย์	85,131
	2	นายสุทธิชัย จรูญเนตร	พลังประชาชน	87,554
		นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	ชาติไทย	86,744
		นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	พลังประชาชน	85,307
	3	นายตุ่น จินตะเวช	ชาติไทย	94,976
		นายศักดิ์ชัย จินตะเวช	ชาติไทย	90,162
		นายสุชาติ ตันติวณิชชานนท์	เพื่อแผ่นดิน	65,955
	4	นายสุพล ฟองงาม	พลังประชาชน	60,068
		นายอิสสระ สมชัย	ประชาธิปัตย์	58,672

ตารางที่ 1: ผลการเลือกตั้งจังหวัดอุบลราชธานีแบบสัดส่วน พ.ศ.2550

ที่มา: https://web.senate.go.th/w3c/senate/aldp/data/committi/legal05/05/03/314/02.pdf

จังหวัด	เขตเลือกตั้งที่	ผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	ผลคะแนน
อุบลราชธานี	3	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	ประชาธิปัตย์	45,678
		นายณรงค์ชัย วีระกุล	เพื่อไทย	37,651
		นายวิชัย ครองยุทธ	ภูมิใจไทย	1,315

ตารางที่ 2: ผลการเลือกตั้งจังหวัดอุบลราชธานีแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พ.ศ.2554
ที่มา: https://www.thairath.co.th/news/local/northeast/183691

จังหวัด	เขตเลือกตั้งที่	ผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	ผลคะแนน
อุบลราชธานี	2	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	ประชาธิปัตย์	41,777
		นายณรงค์ชัย วีระกุล	เพื่อไทย	30,198
		นายโกวิทย์ ธรรมานุชิต	พลังประชารัฐ	16,107

ตารางที่ 3: ผลการเลือกตั้งจังหวัดอุบลราชธานีแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พ.ศ.2562
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

จังหวัด	เขตเลือกตั้งที่	ผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	ผลคะแนน
อุบลราชธานี	2	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	ประชาธิปัตย์	38,164
		นายณรงค์ชัย วีระกุล	เพื่อไทย	31,953
		นายสมภพ จันทรวงศ์	ก้าวไกล	17,520

ตารางที่ 4: ผลการเลือกตั้งจังหวัดอุบลราชธานีแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พ.ศ.2566
ที่มา: https://www2.ectreport.com/overview

จากปรากฏการณ์การชนะเลือกตั้งตลอดระยะเวลา 5 สมัยที่ผ่านมาของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองที่สามารถพบได้ทั่วไปในสังคมการเมืองไทย แต่สิ่งสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ คือ ทำไม สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในนามพรรคประชาธิปัตย์ถึงสามารถชนะการเลือกตั้งและครองพื้นที่ได้ถึง 5 สมัย เมื่อมองไปดูผลการเลือกตั้งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ความนิยมในภาคอีสานของพรรคประชาธิปัตย์เริ่มลดลง ไม่ว่าจะด้วยจำนวนสส.หรือคะแนนเสียงจากบัญชีรายชื่อที่ลดลง แต่ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ก็ยังสามารถรักษาตำแหน่งสส.เอาไว้ได้ด้วยคะแนนที่ทิ้งห่างจากคู่แข่งเป็นอย่างมาก

การศึกษาการครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในจังหวัดอุบลราชธานีครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เห็นถึงมิติทางการเมืองในรูปแบบใหม่ การตัดสินความนิยมของพรรคการเมืองในรูปแบบเก่าที่ใช้ภูมิภาคนิยมตัดสินพรรคที่มีแนวนโยบายประชานิยมจะมีแนวโน้มชนะในชนบทและพรรคที่มีอุดมการณ์มั่นคงมีแนวโน้มจะชนะในพื้นที่เป็นเมืองนั้นไม่สามารถใช้ได้ พรรคการเมืองที่จะสามารถชนะการเลือกในชนบทไม่จำเป็นต้องเป็นพรรคที่มีนโยบายประชานิยมเช่นเดียวกับกรณีของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เขตการเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชนบทพรรคประชาธิปัตย์ก็สามารถชนะการเลือกตั้งได้ หรือการตัดสินในรูปแบบเก่าที่มองว่า พรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์มั่นคงจะสามารถชนะในพื้นที่ที่เป็นเมืองได้ แต่ในการเลือกตั้งในเขตที่ 1 จังหวัดอุบลราชธานี ในวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ที่ผ่านมาพรรคที่ชนะในเขต 1 กลับเป็นพรรคเพื่อไทยที่มีแนวนโยบายแบบประชานิยมสูง ซึ่งขัดกลับมิติการเมืองแบบเก่าที่มองว่า พื้นที่ที่มีความเป็นเมืองสูงประชาชนจะมีความตื่นตัวทางการเมืองพรรคที่ชนะจะมีแนวโน้มเป็นพรรคที่มีอุดมการณ์มั่นคง การศึกษาครั้งนี้จะสามารถอธิบายมิติทางการเมืองในรูปแบบใหม่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนที่การเมืองรูปแบบเก่าไม่สามารถอธิบายได้และสามารถอธิบายถึงหลักการครองอำนาจนำผ่านกระบวนการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงการใช้วาทกรรมทางการเมืองหรืออุดมการณ์ทางการเมืองในการสร้างความเชื่อให้กับประชาชนของสส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในจังหวัดอุบลราชธานี

2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลให้วาทกรรมทางการเมืองหรืออุดมการณ์ทางการเมืองของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร สามารถนำมาใช้ครองอำนาจ

3. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อความคิดและอุดมการณ์ประชาชนในเขตการเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี หลังจากการเข้ามาครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่องการสร้างฐานเสียงและวาทกรรมทางการเมือง

พรรคประชาธิปัตย์ยังได้นำเอาหลักการสร้างฐานเสียงที่ใช้ในภาคใต้มาใช้ในภาคอีสาน จากการศึกษางานเขียนของวารุณี ดีเลิศพันธ์ (2560) ได้อธิบายถึงหลักการในการสร้างฐานเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ใน

ภาคใต้ โดยหลักการนั้นเรียกว่า “หลักขายตรง” ซึ่งหลักการขายตรงจะเน้นไปที่ตัวบุคคลโดยจะอาศัยผู้ที่มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือนักการเมืองท้องถิ่นมาเป็นผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและอาศัยภาวะผู้นำของชวน หลีกภัยในการหาเสียง เพื่อดึงความนิยมจากมวลชน (วารุณี ลีเลิศพันธ์, 2560) กรณีของสส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในจังหวัดอุบลราชธานีถือเป็นตัวอย่างที่มีความชัดเจนในเรื่องของหลักการขายตรง สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ก่อนที่จะเข้ามาลงเลือกตั้งส.ส.ในปี พ.ศ. 2550 ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีมาก่อนจึงทำให้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร มีความนิยมในตัวอยู่แล้วและสามารถชนะการเลือกตั้งในปีนั้นได้โดย สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ถือเป็นหนึ่งในห้าของส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ที่สามารถชนะการเลือกตั้งในภาคอีสานได้ อย่างไรก็ตามหลักการขายตรงนั้นสามารถพบเห็นได้ทั่วไปในการสร้างฐานเสียงของหลายพรรคการเมืองและหลักการขายตรงของพรรคประชาธิปัตย์นั้นได้ถูกอธิบายและศึกษาบริบทของภาคใต้เป็นส่วนใหญ่แต่ในภาคอีสานยังมีน้อย เพื่อสร้างข้อค้นพบใหม่ของหลักการขายตรงที่พรรคประชาธิปัตย์ใช้ในภาคใต้ ผู้วิจัยจึงได้นำเอาแนวคิดนี้จากงานเขียนของ วารุณี ดีเลิศพันธุ์ มาประกอบการศึกษาในภาคอีสาน

นอกจากหลักแนวคิดในการขายตรงของพรรคประชาธิปัตย์แล้ว ยังมีงานเขียนที่เกี่ยวกับการแบ่งพื้นที่กับการเลือกตั้งโดยผู้วิจัยได้เลือกงานเขียน เรื่อง ความเป็นเมืองและภูมิภาคนิยมกับพฤติกรรมการเลือกตั้งในประเทศไทยแบบจำลองเชิงพื้นที่ ของสุทธาสินี ลำภาษี (สุทธาสินี ลำภาษี, 2561) ได้สรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งโดยใช้ทฤษฎีสองนคราประชาธิปไตย โดยสรุปว่า การศึกษานี้สนับสนุนทฤษฎีสองนคราประชาธิปไตยในเชิงปริมาณ โดยพบว่าคนชนบทหรือพื้นที่ที่มีความเป็นเมืองต่ำมีแนวโน้มเลือกพรรคเพื่อไทย อาจมาจากนโยบายประชานิยมซึ่งเป็นจุดเด่นของพรรคเพื่อไทยซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสองนคราประชาธิปไตยที่ว่า คนชนบทซึ่งเป็นฐานเสียงของประเทศ มองประชาธิปไตยเป็นเครื่องมือหาผลประโยชน์ โดยอยู่ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ของพรรคการเมืองหรือหัวคะแนน จากข้อค้นพบนี้ ผู้วิจัยมองว่าปัจจุบันเป็นเรื่องยากที่จะนำข้อค้นพบนี้มาใช้ในการศึกษาการเมืองไทยในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงจะนำข้อค้นพบนี้มาเปรียบกับข้อค้นพบของผู้วิจัยว่าสอดคล้องกันหรือไม่ เนื่องจากเขตการเลือกตั้งของสส.วุฒิพงษ์เป็นเขตกึ่งเมืองกึ่งชนบทไม่ได้เป็นเขตในเมืองแต่พรรคประชาธิปัตย์ยังสามารถชนะการเลือกตั้งได้ ซึ่งมีความขัดแย้งกับงานเขียนของคุณสุทธาสินี ลำภาษี

วิชญ์จำเริญ มณีแสง ได้ศึกษาเกี่ยวกับวาทกรรมทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ โดยได้อธิบายผ่านงานเขียนเรื่องวาทกรรมทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ (วิชญ์จำเริญ มณีแสง, 2559) พรรคประชาธิปัตย์ได้ใช้ความเป็นสถาบันการเมืองที่ยึดมั่นในความเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและมีวิธีการแยบยลในการชักชวนให้ประชาชนมีความคิดคล้อยตามผ่านวาทกรรมที่หลากหลายและยังได้ผลิตซ้ำวาทกรรมนั้นอยู่ตลอดเวลา งานศึกษานี้ของ วิชญ์จำเริญ มณีแสง จะให้คำตอบในการศึกษาการใช้วาทกรรมของพรรคประชาธิปัตย์เพื่อนำมาศึกษา กรณีของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ว่าการใช้วาทกรรมในพื้นที่เป็นของพรรคหรือเป็นการใช้วาทกรรมของบุคคล

จากงานเขียนที่ยกมา จะเห็นว่า หลักการสร้างฐานเสียงของพรรคประชาธิปัตย์เป็นการใช้แนวคิดการตลาดการเมืองโดยให้ความสำคัญกับผู้ที่มีอิทธิพลในพื้นที่อยู่แล้วเพื่อให้ง่ายต่อการได้รับความนิยมซึ่งหลักการนี้ไม่ได้ใช้แค่พรรคประชาธิปัตย์เพียงพรรคเดียว เราสามารถเห็นได้ทั่วไปในสังคมการเมืองไทย งานเขียนเกี่ยวกับพรรคประชาธิปัตย์โดยส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในบริบทของภาคใต้ ผู้วิจัยจึงต้องการนำบริบทการศึกษาการเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้ มาอธิบายร่วมกับบริบทการศึกษาการเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคอีสานเพื่อหาข้อค้นพบว่า แนวทางที่ใช้ในภาคใต้นั้นสามารถนำมาใช้ในภาคอีสานได้ไหม ทำไมภาคอีสานจึงไม่ได้รับความนิยมเท่าภาคใต้ ในเมื่อหลักกาขายตรงเป็นแนวทางของพรรคประชาธิปัตย์ งานเขียนที่เกี่ยวกับวาทกรรมทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ได้เน้นไปที่วาทกรรมของพรรคเป็นส่วนใหญ่ เช่น ความเป็นสถาบัน ความซื่อสัตย์ไม่โกง แต่ยังขาดการศึกษาการสร้างวาทกรรมส่วนบุคคลของสมาชิกพรรคที่มีวาทกรรมต่างจากพรรค จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อค้นพบใหม่ที่ยังไม่ได้มีการอธิบายในส่วนนี้

การศึกษาเกี่ยวกับการครองอำนาจทางการเมือง

นอกจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองผ่านการสร้างวาทกรรมแล้ว ยังมีงานวิจัยที่อธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองผ่านการใช้แนวคิดการครองอำนาจนำของ อันโตนีโอ กรัมชี เช่น งานวิจัยเรื่อง รัฐบาลทักษิณกับความพยายามสร้างภาวการณ์การครองอำนาจนำของ วัชรพล พุทธรักษา (2549) ได้อธิบายถึงการพยายามครองอำนาจนำของรัฐบาลทักษิณผ่านการใช้นโยบายประชาสังคม การศึกษาการครองอำนาจผ่านงานเขียนนี้เป็นการศึกษาการครองอำนาจในมุมมองของรัฐบาลซึ่งมีพื้นที่ขนาดใหญ่ ผู้วิจัยจึงอยากจะสะท้อนภาพของการครองอำนาจในระดับพื้น เช่น กรณีของสส.วุฒิพงษ์ เพื่ออธิบายการครองอำนาจในระดับพื้นที่โดยใช้งานเขียนที่อธิบายการพยายามสร้างสภาวะการครองอำนาจนำในระดับรัฐบาลประกอบการศึกษาในครั้งนี้ และตั้งคำถามต่อไปว่า สุดท้ายแล้วการสร้างวาทกรรมหรือการสร้างนโยบายประชานิยมสิ่งเหล่านี้คือเครื่องมือในการใช้ครองอำนาจจริงหรือไม่

แนวคิดเรื่องอำนาจ

"อำนาจ" เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดและมีส่วนร่วมทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จด้วยดี เนื่องจากอำนาจสามารถเป็นได้ทั้งเป้าหมายและวิธีการในตัวเองเพื่อที่จะทำให้ได้มาซึ่งผลในการตัดสินตกลงใจ และบังคับใช้ให้เป็นไปตามนั้น อำนาจจึงเป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้อยู่ตลอดเวลา การศึกษาความสำคัญของ "อำนาจ" ในที่นี้จึงถูกนำมาศึกษาในรายละเอียดสี่ประการด้วยกันคือ ความหมายของอำนาจ ที่มาของอำนาจ ลักษณะและรูปแบบของการใช้อำนาจ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างการผนึกกำลังของกลุ่มผลประโยชน์กับรัฐแนวคิดเรื่องวาทกรรมทางการเมือง (เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา, 2547)

Steven Lukes ได้ให้คำจำกัดความอำนาจคือ ความสามารถของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่จะบังคับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ตนต้องการ ซึ่งการกระทำนี้เกิดผลกระทบ (จะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม)ต่อพฤติกรรมและความรู้สึกของผู้อื่น กล่าวคือ การกระทำของบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือ (power over) จะส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มอื่นๆ (ผู้ที่อยู่ใต้อำนาจ) โดยมีผลให้เกิดการปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้มีอำนาจเหนือต้องการ ในขณะที่ผู้ที่อยู่ใต้อำนาจอาจไม่ต้องการทำเช่นนั้นเลย ซึ่งบ่อยครั้งอำนาจเหล่านี้ก็อาจนำมาซึ่งการผูกขาดทางอำนาจได้ Lukes แบ่งอำนาจออกเป็น 3 มิติ ดังต่อไปนี้

1) การมองอำนาจในมิติที่หนึ่ง คือ การมองอำนาจที่ให้ความสำคัญกับการแสดงออกซึ่งอำนาจอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน(ให้ความสำคัญกับการกระทำ/พฤติกรรม) เช่น การสั่งการให้ผู้ใดผู้หนึ่งกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ แม้ว่าผู้ที่ได้รับคำสั่งจะไม่เต็มใจที่จะกระทำก็ตามเท่ากับว่าเป็นสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งกันเมื่อฝ่ายหนึ่งสามารถสยบความขัดแย้งนั้นได้ ย่อมเห็นได้ว่าฝ่ายนั้นมีและได้ใช้อำนาจ

2) การมองอำนาจมิติที่สอง คือ อำนาจไม่จำเป็นที่จะต้องมีการแสดงพฤติกรรม/การกระทำเสมอไป แต่อาจพิจารณาได้ว่ามีแม้ไม่ได้มีการแสดงพฤติกรรม/การกระทำใดๆ เลยก็ได้ การใช้อำนาจในมิติที่ 2 นั้นก็คือ "อำนาจในการไม่ตัดสินใจ" (non-decision making) ซึ่งนับได้ว่าเป็นการตัดสินใจ (decision) อย่างหนึ่งเพราะมีผลเกิดขึ้น อย่างเช่น กลุ่มผลประโยชน์ได้เรียกร้องข้อเสนอของกลุ่มตนผ่านผู้แทนราษฎร แต่ผู้แทนราษฎรไม่ดำเนินการนำเรื่องเข้าสู่สภาเพื่อผลักดันให้เกิดนโยบาย กลับนิ่งเสียเก็บเรื่องไว้ในลิ้นชัก เป็นต้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3) การมองอำนาจมิติที่สาม ถือว่าเป็นสุดยอดของการใช้อำนาจ เพราะเป็นการทำให้คนอื่นต้องทำในสิ่งที่เราต้องการ ด้วยการที่เราสามารถควบคุมความคิดและความต้องการของคนอื่นได้ แต่ปัญหาของอำนาจในมิติที่สาม ก็คือ การพิสูจน์ให้เห็นการใช้อำนาจมิตินี้ในเชิงประจักษ์ไม่สามารถทำได้ อย่างเช่น การใช้อำนาจของชนชั้นนำในเรื่องการกำหนดนโยบายของรัฐที่ส่วนใหญ่มักจะทำการควบคุมคนในสังคมให้มองผลประโยชน์ในลักษณะเดียวกับผลประโยชน์ของตนซึ่งอาจคลาดเคลื่อนไปจากผลประโยชน์ที่แท้จริง (real interest) ของเขา หรืออีกนัยหนึ่งลักษณะโครงสร้างที่ดำรงอยู่เป็นสิ่งเกื้อหนุนให้ผู้กำหนดนโยบายต้องให้ประโยชน์แก่ผู้มีอำนาจนั้นอยู่แล้ว (เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา: 2547)

กรณีการครองอำนาจของคุณวุฒิพงษ์ นามบุตรตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา 5 สมัย แนวคิดเรื่องอำนาจของลุคส์โดยเฉพาะอำนาจในมิติที่ 3 สามารถนำมาอธิบายการครองอำนาจของคุณวุฒิพงษ์ นามบุตร ได้เช่นเดียวกัน อำนาจในมิติที่ 3 ของลุคส์ได้อธิบายถึงการควบคุมความคิดและความต้องการของคนอื่นได้โดยที่บุคคลหรือกลุ่มคนเหล่านั้นไม่สามารถรับรู้ได้ว่ากำลังถูกใช้อำนาจในการควบคุมความคิด จากการลงพื้นที่สอบถามประชาชนในเขตของคุณวุฒิพงษ์ นามบุตร ข้อมูลที่ได้โดยส่วนใหญ่คือความเชื่อว่าคุณวุฒิพงษ์ นามบุตรสามารถนำงบประมาณลงมาในพื้นที่ได้พิสูจน์จากเส้นทางคมนาคมในเขตของคุณวุฒิพงษ์ นามบุตร การลงพื้นที่ของคณะผู้วิจัยได้สำรวจเส้นทางในเขตของคุณวุฒิพงษ์พบว่าถนนทุกเส้นที่ทำการสำรวจเป็นถนนแอสฟัลต์และ

ถนนคอนกรีต แม้แต่ถนนที่ใช้ในการทำการเกษตรก็เป็นถนนคอนกรีตแบบมาตฐาน จากที่กล่าวมาทั้งหมดได้แสดงถึงการใช้อำนาจในมิติที่ 3 ของคุณวุฒิพงษ์ นามบุตร ที่สามารถสร้างความเชื่อให้กับประชาชนว่าคุณวุฒิพงษ์ นามบุตร สามารถนำงบประมาณมาลงในพื้นที่ได้และเป็นผลให้ประชาชนในพื้นที่ไว้ใจและเลือก สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ให้เป็นส.ส.ตลอด 5 สมัยที่ผ่านมา

แนวคิดเรื่องการครองอำนาจ

จากความหมายของคำว่าครองอำนาจนำ หรือ Hegemony ที่กล่าวถึงการใช้อำนาจโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง หรือการบังคับเชิงกายภาพ เพื่อครอบครองความคิด โน้มน้าว และทำให้เกิดการยอมรับ เพื่อก่อให้เกิดขึ้นซึ่งความยินยอมพร้อมใจ และได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มพลังทางสังคมและชนชั้นต่างๆ โดยที่ผู้คนในสังคมนั้นไม่ทราบว่าถูกควบคุม ซึ่งการชนะเลือกตั้งของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในเขต 2 จังหวัดอุบลราชธานีตลอดเวลา 5 สมัยที่ผ่านมาได้สะท้อนแนวคิดการครองอำนาจนำของ อันโตนิโอ กรัมชี โดยใช้กลไกลการเลือกตั้งในการครองอำนาจซึ่งประชาชนในพื้นที่ไม่รู้ว่ากำลังถูกครอบงำทางความคิด สิ่งที่คณะผู้จัดทำมีความสนใจศึกษาในครั้งนี้คือ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตรมีการสร้างอุดมการณ์หรือวาทกรรมทางการเมืองในลักษณะใดจึงสามารถโน้มน้าวให้ประชาชนในพื้นที่ยังให้ความนิยมกับพรรคประชาธิปัตย์และตัว สส.วุฒิพงษ์ นามบุตรได้

แนวคิดของกรัมชีนั้น เป็นการอธิบายอำนาจครอบงำของอุดมการณ์ของชนชั้นนำทางสังคมที่มีต่อส่วนต่างๆ ของสังคม โดยเขาใช้แนวคิดนี้อธิบายว่า เหตุใดชนชั้นนายทุนจึงสามารถมีอำนาจในสังคมได้ เพราะอำนาจที่แท้จริงของระบบทุนนิยมนั้นมิใช่อยู่ที่การใช้ความรุนแรงหรือกำลังบังคับที่กล ไกของรัฐเป็นฝ่ายกระทำ หากอยู่ที่การยอมรับของฝ่ายที่ถูกปกครองในแนวคิดหรือจิตสำนึกในการอธิบายความเป็นไปของสังคม เป็นปรัชญาของมวลชน ผู้ซึ่งยอมรับระบบศีลธรรมขนบธรรมเนียมและพฤติกรรมในสังคม ประเด็นที่กรัมชีต้องการศึกษาทำความเข้าใจก็คือ ชนชั้นปกครองทำอย่างไรจึงสามารถทำให้ชนชั้นผู้ถูกปกครองต่างเห็นพ้องยอมรับในอุดมการณ์และวิถีชีวิตเช่นนี้ได้ ทั้งนี้ เพื่อจะหาทางพลิกสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้ชนชั้นผู้ถูกปกครองทั้งหลายได้โค่นล้มระบอบเก่าและสถาปนาระบอบใหม่ที่มีอิสรเสรีอย่างเต็มที่

การสร้างภาวะการครองอำนาจนำนี้จะเกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์แบบไม่ได้ ถ้ากลุ่มผู้ปกครองหรือชนชั้นปกครองจะมุ่งหวังยึดครองแต่เพียงอำนาจรัฐแต่เพียงอย่างเดียว โดยปราศจากการครองอำนาจเหนือระบบความคิด หรืออุดมการณ์ เหนือสังคมส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้ "กลุ่มผู้ดำเนินการสร้างกาวะครองอำนาจนำ" นั้นจะต้องพยายามที่จะสร้างแนวร่วมและแปรสภาพอุคมการณ์ของพันธมิตรจากกลุ่ม หรือชนชั้นต่าง ๆ รวมถึงกลุ่มที่เป็นอริให้เป็นหนึ่งเดียวกันให้ได้

การดำเนินการเพื่อสร้างภาวการณ์ครองอำนาจนำให้เกิดขึ้นในทางปฏิบัตินั้นต้องอาศัยกลไกต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการ เช่น การใช้สื่อ และสถาบันต่างๆ หรือสิ่งใดๆ ก็ตามที่สามารถนำมาใช้เพื่อโน้มน้าว ชักจูง และครอบงำทางความคิดได้ ทั้งนี้กลไกต่างๆ นี้จะถูกกลุ่ม/ชนชั้นที่ต้องการครองอำนาจนำ นำมาใช้ในพื้นที่ทางสังคม

ที่เรียกว่า ประชาสังคม ควบคู่ไปกับการใช้อำนาจบังคับในสังคมการเมือง เพื่อให้สามารถสร้างภาวการณ์ครองอำนาจนำได้อย่างเบ็ดเสร็จ (วัชรพล พุทธรักษา: 2549)

ในการดำเนินการเพื่อสร้างภาวการณ์ครองอำนาจนำให้เกิดขึ้นนั้น กรัมชี่ได้เปรียบดังเช่น การทำสงคราม โดยการดำเนินการเพื่อสร้างภาวการณ์ครองอำนาจนำให้เกิดขึ้นเหนือชนชั้นอื่นๆนั้น ชนชั้นผู้พยายามสร้างภาวการณ์ครองอำนาจนำนั้นจะต้องคำเนินการต่อสู้เพื่อยึดกุม "พื้นที่เชิงอุดมการณ์ ความคิด ความเชื่อ" ของผู้คนใน "ประชาสังคม" ให้ได้

กรัมชี่ได้พิจารณาว่า หากพรรคการเมืองพรรคใดกระทำแต่สงครามแห่งการเคลื่อนไหวทางการเมือง (War of Movement) นอกจากจะประสบความสำเร็จได้ยากแล้ว แม้ว่าได้อำนาจรัฐสภามาก็ยังยากที่จะรักษาอำนาจนั้นไว้ได้ยาวนาน ดังนั้น กรัมชี่จึงได้เสนอว่า ก่อนที่จะมีการทำ War of Movement นั้น จำเป็นต้องการทำสงครามแย่งชิงพื้นที่ทางความคิดของประชาชน และพื้นที่ทางวัฒนธรรมในสังคม (War of Position) อันหมายความว่า กลุ่มที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงสังคมนั้นต้องเอาชนะความคิดและจิตใจของคนทุก ๆ กลุ่มในสังคม

การดำเนินการช่วงชิง หรือยึดกุมความคิด ความเชื่อของคนในพื้นที่ประชาสังคมนี้ กรัมชี่เรียกว่าเป็น "การทำสงครามยึดพื้นที่ทางความคิด" ถ้าสามารถเอาชนะสงครามนี้เหนือพื้นที่ประชาสังคมได้สำเร็จ การสร้างภาวการณ์ครองอำนาจนำก็จะสำเร็จได้อย่างสมบูรณ์และยั่งยืนสืบไป (วัชรพล พุทธรักษา: 2549)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการสร้างวาทกรรมความเชื่อและอุดมการณ์ทางการเมืองของวุฒิพงษ์ นามบุตร ผ่านทฤษฎีการครองอำนาจนำของ อันโตนีโอ กรัมชี ที่สามารถอธิบายและทำให้เห็นภาพในการสร้างอำนาจนำได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดในการครองอำนาจนำมาอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนและพรรคการเมืองในฐานะสถาบันที่มีอำนาจในการเข้าไปบริหารประเทศกับประชาชนผู้ให้อำนาจ ที่แนวคิดพรรคการเมืองไม่ได้อธิบายความสัมพันธ์ในส่วนนี้ แต่ทฤษฎีการครองอำนาจนำจะสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมืองในฐานะชนชั้นปกครองและประชาชนในฐานะชนชั้นผู้ถูกปกครองได้

แนวคิดเรื่องวาทกรรม

กาญจนา แก้วเทพ (2544) วาทกรรมเป็นกระบวนการสร้างความหมายโดยภาษาและสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ดำรงอยู่ในสังคม ประกอบกันเป็นความรู้ความเข้าใจในเรื่องหนึ่งๆ ซึ่งส่งผลต่อการกำหนดว่าอะไรคือความรู้ความจริง เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นโดยสังคมทั้งโดยกลุ่มที่ครองอำนาจและกลุ่มที่ต่อต้านอำนาจ จัดเป็นเทคโนโลยีทางอำนาจที่ถูกใช้ทั้งการเก็บกดปิดกั้นและจัดระเบียบวิถีชีวิตของคนในสังคม แต่ในอีกด้านหนึ่งก็ถูกใช้เพื่อต่อต้านอำนาจต่อต้านระเบียบที่วาทกรรมหลักครอบงำอยู่วาทกรรมในตัวของมันเองนั้น คือการต่อสู้และการครอบงำ ที่มีต่อรูปแบบและวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม วาทกรรมพิจารณาถึงโครงสร้างของระบบภาษาในการนิยามความหมายต่างๆ ว่าไม่ได้เกิดขึ้นจากโครงสร้างทางไวยากรณ์เท่านั้น แต่มีอิทธิพลของโครงสร้างทางสังคมที่ดำเนินไปในลักษณะความสัมพันธ์เชิงอำนาจ วาทกรรมกับภาษา จึงหมายถึงระบบภาษาของมนุษย์ที่ถูกใช้เพื่อ

นิยามหรือประกอบสร้างชุดความคิดหนึ่งๆ ให้เป็นเสมือนความจริงความถูกต้อง เพื่อสร้างและรักษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างคนในสังคม ฟูโกต์สนใจถึงวิธีการที่ภาษาถูกใช้พูดในเรื่องหนึ่งๆ ในช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ช่วงหนึ่งว่าเป็นไปอย่างไรและวิธีการดังกล่าวได้สร้าง "ภาพตัวแทน" ของเรื่องนั้นๆ ผ่านกระบวนการที่เรียกว่าความรู้ได้อย่างไร

แนวคิดวาทกรรมจึงเป็นแนวคิดที่สำคัญที่จะนำมาอธิบายการครองอำนาจของคุณวุฒิพงษ์ นามบุตร ในจังหวัดอุบลราชธานี การครองอำนาจนำนั้นจะต้องมีการสร้างความเชื่อหรือวาทกรรมบางอย่างเพื่อให้ประชาชนหรือผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจเชื่อฟังและปฏิบัติตาม การนำเอาแนวคิดวาทกรรมการพัฒนาเชิงวิพากษ์มาศึกษาในครั้งนี้จะสามารถทำให้ทราบถึงวาทกรรมสำคัญที่คุณวุฒิพงษ์ นำมาใช้ในการครองอำนาจในพื้นที่

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) งานวิจัยเชิงคุณภาพจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับการครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในเขตการเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่นำมาใช้อธิบายปัจจัยสำคัญที่ทำให้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร สามารถครองอำนาจในพื้นที่ตลอดระยะเวลา 5 สมัย โดยการวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้จะมีการเก็บข้อมูลในรูปแบบของการสัมภาษณ์และการสังเกตเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จะใช้วิเคราะห์เกี่ยวกับสถานการณ์ในพื้นที่ของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร โดยใช้แนวคิดของนักคิดคนสำคัญในการอธิบายปรากฏการณ์ในพื้นที่ เช่น แนวคิดการครองอำนาจนำของกรัมชี แนวคิดอำนาจในมิติที่ 3 ของสตีเวน ลุคส์ และแนวคิดในการสร้างวาทกรรม จากแนวคิดเหล่านี้ที่ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้จะทำให้ผู้วิจัยได้ผลการวิเคราะห์ที่สามารถอธิบายบริบททางการเมืองและการครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในเขตการเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานีได้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือผู้รู้และดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสโนว์บอลล์ (snowball sampling) เพื่อให้ผู้ที่มีความรู้สามารถแนะนำบุคคลอื่นที่มีความรู้ในด้านเดียวกันแก่ผู้วิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและกว้างขึ้น รวมถึงการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (propulsive sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญหรือผู้รู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีความน่าเชื่อถือ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือผู้รู้เกี่ยวกับบริบททางการเมืองในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการหาเสียงในพื้นที่โดยตรง เช่น สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร รวมไปถึงการสัมภาษณ์ข้อมูลจากนักการเมืองคู่แข่งคนสำคัญจากพรรคเพื่อไทยอย่าง คุณณรงค์ชัย วีระกูล ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จัดอุบลราชธานี เพื่อให้ได้ข้อมูลในมุมมองที่แตกต่างออกไปประกอบการวิเคราะห์

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีความเป็นตัวแทนของประชาชนในเขตการเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้เลือกตัวแทนจากตำแหน่งผู้ปกครองท้องถิ่นหรือผู้ปกครองท้องที่ เช่น คุณดวงใจ ติณทอง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน คุณสมศักดิ์ นันโท กำนันตำบลสร้างถ่อ อำเภอเขื่องใน และคุณอรทัย สารกิจ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 7 ตำบลสร้างถ่อ อำเภอเขื่องใน ผู้วิจัยมองว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้เป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในพื้นที่มาแล้ว ซึ่งถือว่ามีความเป็นตัวแทนของประชาชนในพื้นที่อย่างชัดเจน รวมถึงกลุ่มผู้นำชุมชนเหล่านี้เป็นกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับสภาพและบริบททางการเมืองในพื้นที่เป็นอย่างดี ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการนำมาประกอบการทำวิจัย

1.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการครองอำนาจโดยเฉพาะทฤษฎีของกรัมชี จากนั้นได้นำทฤษฎีมาสังเคราะห์และกำหนดขอบเขตของคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ใช้วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบรอบด้าน โดยแบบสอบถามมีการตรวจสอบแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อให้เครื่องมือมีความถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านในการตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปฐวี โชติอนันต์ ดร.ณรุจน์ วศินปิยมงคล และ ดร.กิ่งกาญจน์ สำนวนเย็น

2. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) ร่วมกับการสังเกต (Observation) เป็นหลักการรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์บุคคลในกลุ่มที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการเมืองในพื้นที่ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพของคำถามในการสัมภาษณ์ โดยส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาทั้งหมด โดยคำถามในการสัมภาษณ์จะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มามีความสอดคล้องกับเนื้อหาในงานวิจัย

2.2 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนหรือกลุ่มตัวแทนประชาชนในพื้นที่ โดยผู้วิจัยจะอิงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยแต่จะไม่มีการตั้งคำถามที่ตายตัว เพื่อให้ได้ข้อมูลในหลายด้านที่สามารถนำมาอธิบายการครองอำนาจหรือการครองพื้นที่ของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตรได้

2.3 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้มีการลงพื้นที่เข้าไปสังเกตลักษณะและบริบทในพื้นที่ของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่และความเป็นอยู่ของประชาชนว่ามีความสอดคล้องกับ

นโยบายหรือสิ่งที่ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ได้หาเสียงเอาไว้หรือไม่เพื่อประกอบกับการวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดที่ทำให้ สส.วุฒิพงษ์ สามารถครองอำนาจในพื้นที่ได้มาจนถึงปัจจุบัน

2.4 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ในระหว่างการลงพื้นที่ผู้วิจัยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำบุญที่วัดน้ำชี ตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี โดยในการทำบุญครั้งนี้ผู้วิจัยได้เข้าพบผู้นำชุมชนและผู้นำท้องถิ่น ในระหว่างการร่วมทำบุญนั้นผู้วิจัยได้ร่วมรับประทานอาหารกับพี่น้องประชาชน ซึ่งในระหว่างการรับประทานอาหารนั้นประชาชนและผู้นำชุมชนก็ได้กล่าวถึงสส.วุฒิพงษ์ นามบุตร โดยเป็นการกล่าวชื่นชมยกย่องสรรเสริญ จากการเข้าร่วมในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลสำคัญที่จะนำมาใช้อธิบายการครองอำนาจของสส.วุฒิพงษ์ ในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดอุบลราชธานีได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้มีการเก็บข้อมูลโดยการบันทึกภาพในระหว่างการลงพื้นที่และการสัมภาษณ์ มีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ โดยก่อนการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้งผู้วิจัยจะทำการขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนเพื่อไม่ให้เป็นการละเมิดสิทธิ์ ขณะทำการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้มีการใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบ สามเส้า (Triangulation) โดยใช้คำถามเดียวกันถามผู้ให้ข้อมูลที่ต่างกันและถามคำถามเดิมในเวลาที่ต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากที่สุด

4. ประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ โดยแบ่งออกดังนี้

4.1 การวิเคราะห์บริบททางการเมืองในพื้นที่ของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ผ่านทฤษฎีการครองอำนาจนำของ กรัมชี การวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์บริบททางการเมืองในพื้นที่ตามแนวคิดการครองอำนาจนำของกรัมชี ทฤษฎีการครองอำนาจของกรัมชีได้อธิบายถึงการครองอำนาจที่ไม่ได้ใช้ความรุนแรง โดยการสร้างกลไกบางอย่างให้ผู้ที่ถูกปกครองไม่สามารถรับรู้ได้ว่ากำลังถูกครอบงำ การศึกษาในครั้งนี้จะเป็นการศึกษาที่ทำให้สามารถรับรู้ได้ว่า สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ใช้กลไกหรือวิธีการใดในการครอบงำความคิดของประชาชนในพื้นที่ให้เลือก สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เข้าสู่อำนาจตลอดระยะเวลา 5 สมัยที่ผ่านมา รวมถึงการศึกษาถึงการต่อสู้ทางความคิด หรือการสร้างวาทกรรมที่สามารถทำให้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ครองพื้นที่ได้จนถึงปัจจุบัน

4.2 การวิเคราะห์บริบททางการเมืองผ่านข้อมูลที่ได้มา โดยใช้ทฤษฎีอำนาจมาใช้ในการวิเคราะห์การได้มาซึ่งอำนาจจะสามารถนำไปสู่การสร้างสภาวะการครองอำนาจนำนั้นได้ โดยเฉพาะในอำนาจมิติที่ 3 ตามทฤษฎีอำนาจของ สตีเวน ลุคส์ ที่พูดถึงการสร้างความเชื่อหรืออุดมการณ์เพื่อให้ผู้ที่อยู่ใต้อำนาจตอบสนองความต้องการของผู้มีอำนาจ ในกรณีของสส.วุฒิพงษ์ นามบุตร หากนำเอาทฤษฎีอำนาจของสตีเวน ลุคส์ มาวิเคราะห์สามารถวิเคราะห์ได้ว่าการที่ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่

สมัยแรกเป็นการเข้าสู่อำนาจในการตัดสินใจแทนประชาชนในพื้นที่ในหลาย ๆ เรื่องในระหว่างการครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ก็ถือว่าเป็นการสร้างอำนาจในมิติที่ 3 ไปในตัวซึ่งถือว่าเป็นการสร้างความเชื่อและอุดมการณ์ให้กับประชาชนเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในเลือก สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ที่จะส่งผลต่อการเลือกตั้งในแต่ละครั้งและเป็นการสร้างสภาวะการครองอำนาจนำไปในตัว การวิเคราะห์ในส่วนนี้จะทำเห็นการใช้อำนาจในมิติที่ 3 และการสร้างสภาวะการครองอำนาจนำของกรัมชีไปพร้อมกัน จึงเป็นสาเหตุที่ผู้วิจัยนำเอาสองหลักการที่กล่าวไปมาใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร

ผลการวิจัย

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 การใช้วาทกรรมในการครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร

จากการศึกษาพบว่า การครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในอำเภอเขืองในนั้นมีการใช้วาทกรรมในการครองอำนาจ 3 วาทกรรมดังต่อไปนี้

ก.วาทกรรมผู้แทนติดดิน

การครองอำนาจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยคือ การครองใจหรือการครองความคิดของประชาชนเพื่อให้ประชาชนตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีอำนาจทางการเมืองผ่านการเลือกตั้ง สิ่งที่สำคัญที่สุดในการสร้างชุดความเชื่อหรือสร้างอุดมการณ์ให้ประชาชนมีความคิดคล้อยตามคือ วาทกรรม การสร้างวาทกรรมในการครองอำนาจไม่จำเป็นต้องมาจากผู้ที่มีอำนาจเท่านั้น อาจจะมาจากผู้ที่สนับสนุนหรือคนรอบข้าง ซึ่งในกรณีการครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร นั้น ผู้วิจัยได้ค้นพบวาทกรรมที่มีชื่อว่า “วาทกรรมผู้แทนติดดิน”

วาทกรรมผู้แทนติดดินเป็นวาทกรรมที่ผู้วิจัยได้ค้นพบจากการสัมภาษณ์ประชาชนและผู้นำชุมชนในตำบลชีทวน ตำบลสร้างถ่อและตำบลเขื่องใน ซึ่งเป็นตำบลที่คะแนนความนิยมของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร มีมากที่สุดวัดจากผลการเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ที่ผ่านมา ความเป็นผู้แทนติดดินของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เป็นผลมาจากการลงพื้นที่เป็นประจำ ติดต่อเข้าถึงง่าย เมื่อประชาชนมีปัญหาสามารถประสานงาน สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ผ่านผู้นำชุมชนได้ นอกจากเรื่องการประสานงานขอความช่วยเหลือ จากการสัมภาษณ์โดยตรงกับ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร สิ่งที่ทำให้ชาวบ้านมีความผูกพันกับตัว สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร มากขึ้นคือการเป็นเกียรติเข้าร่วมงานมงคลหรืองานศพในพื้นที่อย่างทั่วถึงเพื่อให้ประชาชนรับรู้ว่าในเวลาที่ประชาชนเศร้าเสียใจหรือดีใจผู้แทนของประชาชนจะอยู่กับประชาชนในทุกเหตุการณ์ จากข้อมูลเหล่านี้จึงเป็นที่มาของวาทกรรมที่ประชาชนใช้ในการสร้างอำนาจให้กับตัว สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ที่เรียกว่า วาทกรรมผู้แทนติดดิน ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

คุณอรทัย สารกิจ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 7 ตำบลสร้างถ่อ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี อายุ 57 ปี ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “นายวุฒิพงศ์ นามบุตร เป็นคนในพื้นที่ของเรา เรานิยมที่ตัวบุคคลไม่ได้นิยมที่พรรคแต่อย่างใด และยังเป็น ส.ส.ที่ไม่ถือตัว ติดดินใช้ง่ายเข้าถึงง่ายเป็นกันเอง เวลาติดต่อประสานงานต่าง ๆ แค่โทร ก็มาถึงหน้าบ้านหรือให้ผู้นำชุมชนตัวแทนของพรรคเข้ามาหาดูปัญหา อีกทั้งยังดึงงบประมาณมาทำถนน ทุกเส้นทางมีคุณภาพแม้แต่ถนนไปยังที่นาก็ตัดเข้าไป” แสดงให้เห็นว่าบุคคลคนนี้มีความสามารถในการที่จะดึงงบประมาณเข้ามาสร้างโครงสร้างพื้นฐานให้กับคนในชุมชน อีกทั้งยังไปร่วมงานกิจกรรมทางชุมชนจัดขึ้นไม่ว่าจะเป็นงานบุญงานมงคล สิ่งที่สำคัญมากกว่านั้นคือ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร จำชื่อผู้นำชุมชน ชาวบ้านและประชาชนได้เกือบทุกคนถือเป็นอีกหนึ่งอย่างที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและประชาชนให้การยอมรับในตัว สส.วุฒิพงศ์ นามบุตร และผู้ให้สัมภาษณ์ยังให้ข้อความฝากถึง สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ว่า “...สส.วุฒิพงศ์ นามบุตร จะย้ายพรรคไหม ถ้าย้ายพรรคน่าจะได้คะแนนความนิยมมากขึ้นกว่าเดิม”

ข. วาทกรรมผู้แทนนักพัฒนา

จากการลงพื้นเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นและการสัมภาษณ์ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร นอกจากวาทกรรมความเป็นผู้แทนติดดินแล้วผู้วิจัยยังค้นพบวาทกรรมที่ถูกนำมาใช้ในการครองอำนาจในอำเภอเขื่องในอีกหนึ่งวาทกรรมคือ วาทกรรมผู้แทนนักพัฒนา หลังจากได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ได้เริ่มพัฒนาพื้นที่สานต่อจากคุณวิฑูรย์ นามบุตรผู้เป็นอา โดยการพัฒนาเน้นให้ความสำคัญกับการวางโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ เช่น การสร้างถนน การสร้างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบล การพัฒนาอาชีพทำให้ประชาชนสามารถเข้าการบริการสาธารณะจากภาครัฐได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ยังมีความสามารถในการดึงงบประมาณจากส่วนกลางลงมาสู่พื้นที่ได้เป็นจำนวนมากซึ่งเป็นผลทำให้พื้นที่ได้รับการพัฒนาต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลาที่ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากความสามารถในการดึงทรัพยากรด้านงบประมาณของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร และการพัฒนาที่มีมาตั้งแต่สมัยคุณวิฑูรย์จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่ตั้งฉายาให้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ว่าผู้แทนนัดพัฒนาและเป็นวาทกรรมที่ถูกนำมาใช้ในการหาเสียงเพื่อการเข้าสู่อำนาจตามกระบวนการประชาธิปไตย

คุณดวงใจ ติณทอง อายุ 54 ปี รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยว่า การได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งของคุณวุฒิพงษ์ นามบุตรนั้น เป็นผลมาจากการสร้างผลงานตลอดการดำรงค์ตำแหน่งทางการเมืองในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร มีความในการทำงานทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น การเข้าหาประชาชนตลอดอย่างสม่ำเสมอไม่ถือตัวและที่สำคัญไม่ได้ทำแค่ช่วงเลือกตั้งหรือในช่วงของการหาเสียงเท่านั้น มีความใกล้ชิดและความคุ้นเคยกับประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ทราบถึงปัญหาหรือความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และนำการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เข้ามาสู่พื้นที่อำเภอเขื่องใน ซึ่งตรงต่อความ

ต้องการของประชาชนในพื้นที่ นอกจากพัฒนาแล้วยังรวมไปถึงการแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่ก่อให้เกิดปัญหาหรือความเดือดร้อนต่อประชาชนในพื้นที่ เช่น การปรับปรุงและซ่อมแซมพื้นผิวถนนในส่วนที่เสียหายหรือสึกหรอจากการใช้งาน การปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในพื้นที่บริเวณต่าง ๆ ทั้งนี้การสัมภาษณ์ให้ผลสรุปได้ว่า การได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งตลอดระยะเวลารวมทั้งสิ้น 5 สมัยนั้น เป็นการเลือกที่ตัวบุคคลเพราะผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่าแม้คุณวุฒิพงษ์ นามบุตร จะไม่ได้สังกัดอยู่ที่พรรคประชาธิปัตย์ หรือจะไปสังกัดที่พรรคใดก็เชื่อว่าจะยังคงนำงบประมาณและการสนับสนุนจากพรรคต้นสังกัดมาเพื่อพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่อำเภอเขื่องในจังหวัดอุบลราชธานีอย่างแน่นอน อีกทั้งการให้การสนับสนุนและการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ภายในหมู่บ้านหรือชุมชน ไม่ว่าจะเป็น พิธีกรรมทางศาสนา หรืองานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชน ตามที่ได้รับเชิญจากประชาชนในพื้นที่ก็ล้วนเป็นการกระทำจากตัวคุณวุฒิพงษ์ นามบุตรเอง

นอกจากคำสัมภาษณ์ของนางดวงใจ ติณทอง ยังมีคำสัมภาษณ์ของนายสมศักดิ์ นันโท อายุ 57 ปี กำนันตำบลสร้างถ่อ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานีผลการสัมภาษณ์พบว่า ปกติทั้งพรรคและตัวบุคคลจะไปด้วยกัน แต่ในพื้นที่ตำบลสร้างถ่อ ผลคือตัวบุคคลได้เพียงเท่านั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่าหากเป็นเรื่องของการร้องเรียน คุณวุฒิพงษ์ นามบุตร สามารถนำความต้องการหรือข้อร้องเรียนเข้าสภาเพื่อเข้าสู่กระบวนการในการแก้ไขและพัฒนาจนกระทั่งสามารถที่จะนำงบประมาณมาเพื่อพัฒนาพื้นที่ได้ โดยสิ่งที่เห็นได้เด่นชัดที่สุดคือการพัฒนาด้านคมนาคม ถนนที่ใช้ในการสัญจรไปมาภายในพื้นที่อำเภอเขื่องใน ตั้งแต่ถนนสายใหญ่ ไปจนถึงถนนสายย่อย ที่ทอดเข้าสู่ที่ทางในการทำการเกษตรของชาวบ้านในพื้นที่ล้วนแล้วแต่เป็นที่พูดกันว่าดีไม่มีที่ติ การติดต่อประสานงานที่เข้าถึงง่าย ไม่ถือตัว และเข้าอกเข้าใจคนในพื้นที่ รับรู้ถึงความต้องการและแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดีเสมอมาก

ค.วาทกรรมการเป็นครอบครัวนามบุตร

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลของผู้วิจัยได้ค้นพบอีกหนึ่งข้อมูลสำคัญคือ อิทธิพลของนามสกุล “นามบุตร” ที่กระจายอยู่ทั่วพื้นที่อำเภอเขื่องใน ตามที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปแล้วว่าก่อนที่ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร จะเข้ามามีบทบาททางการเมืองในพื้นที่อำเภอเขื่องใน คุณวิฑูรย์ นามบุตร ได้เข้ามาสร้างความนิยมในพื้นที่ก่อนอยู่แล้วจากการสัมภาษณ์ชาวบ้านและผู้นำชุมชนพบว่า คุณวิฑูรย์ นามบุตร เป็นนักการเมืองคนแรกที่สามารถทำให้ประชาชนในอำเภอเขื่องในได้เข้าถึงการบริการสาธารณะของภาครัฐหลังจากที่คุณวิฑูรย์ประสบปัญหาทางการเมือง สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในฐานะหลานชายและคนในตระกูลนามบุตรจึงเป็นตัวเลือกสำคัญที่คนในพื้นที่มองว่าจะสามารถนำการพัฒนาเข้ามาในพื้นที่ได้เช่นเดียวกันกับที่คุณวิฑูรย์สามารถทำได้ ผู้วิจัยจึงสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ว่า สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในฐานะคนตระกูลนามบุตรมีต้นทุนทางสังคมเดิมอยู่แล้วก่อนที่เข้ามามีอำนาจทางการเมือง และความเป็นคนในตระกูลนามบุตรนี้ยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร สามารถเข้ามาครองอำนาจในพื้นที่ได้และยังเป็นวาทกรรมที่มีการนำมาใช้ในการหาเสียงเพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชนในพื้นที่มาจนถึงปัจจุบัน

การเป็นตัวแทนของครบครัวนามบุตรยังได้รับการยืนยันจากการสัมภาษณ์หมอแขกหรือนายณรงค์ชัย วีระกูล ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 อุบลราชธานี พรรคเพื่อไทย คู่แข่งคนสำคัญของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการทำงานตนของและความได้เปรียบในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด แต่ต้องแพ้การเลือกตั้งเพราะฐานเสียงของตระกูลนามบุตร โดยหมอแขกให้สัมภาษณ์ดังต่อไปนี้ อดีตตนเคยเป็นข้าราชการปศุสัตว์กรมปศุสัตว์และได้ลาออกมาดำรงตำแหน่งเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีเคยอยู่บ้านใหญ่มาก่อนและคุ้นเคยกับเสี่ยกุ่ย - ชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ จึงชักชวนมาลง สส.ให้พรรคเพื่อไทย และลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาอย่างต่อเนื่อง และเป็นคู่แข่งของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร มาทุกสมัยตั้งแต่ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ลงเล่นการเมือง ในมุมมองของพรรคเพื่อไทยที่มีต่อ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร มองว่าการชนะการเลือกตั้งเป็นผลอันเนื่องมาจาก การที่มีฐานเสียงจากคุณวิฑูรย์ นามบุตรที่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคประชาธิปัตย์มาหลายสมัย ตระกูลนามบุตรได้สร้างรากฐานและปลูกฝังแนวคิดทางการเมืองได้อย่างสมบูรณ์แบบ แค่ประชาชนในพื้นที่ได้ยินคำว่า “นามบุตร” ไม่ต้องเข้าคูหาก็รู้ว่าจะกาพรรคไหน แต่พรรคเพื่อไทยและตัวหมอแขกจะสู้ต่อไป สักวันประชาชนจะเห็นการทำงานของพรรคเพื่อไทย

1.2 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้วาทกรรมประสบความสำเร็จในการครองอำนาจ

จากการศึกษาพบว่า ความสำเร็จในการใช้วาทกรรมเพื่อการครองอำนาจประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญดังต่อไปนี้

ก. ปัจจัยด้านความต่อเนื่อง

ความต่อเนื่องคือสิ่งสำคัญที่ทำให้การครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร และวาทกรรมที่ถูกใช้ในพื้นที่ประสบความสำเร็จ โดยความต่อเนื่องที่ผู้วิจัยวิจัยได้ค้นพบคือ ความต่อเนื่องในการทำงาน กล่าวคือ การทำงานในพื้นที่มีความต่อเนื่องจากคุณวิฑูรย์ นามบุตร ความต่อเนื่องที่ว่าถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เป็นตัวเลือกในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสมัยแรกของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เมื่อได้เข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ก็ได้ดำเนินการสานต่องานของคุณวิฑูรย์ นามบุตร ในการเดินหน้าพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในอำเภอเขื่องใน

นอกจากความต่อเนื่องในเรื่องการทำงานของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร และคุณวิฑูรย์ นามบุตร แล้ว ผู้วิจัยยังค้นพบความสำคัญของความต่อเนื่องในการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร การได้รับความต่อเนื่องในการทำงานถึง 5 สมัยทำให้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร สามารถเข้าถึงทรัพยากรและอำนาจในการสร้างความพัฒนาในพื้นที่อย่างต่อเนื่องจนเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้วิจัยมองว่า วาทกรรมผู้แทนนักพัฒนาของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ที่สำเร็จมาจนถึงทุกวันนี้ก็เป็นผลมาจากความต่อเนื่องในการบริหารงานและการมีอำนาจเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างต่อเนื่อง

ข.ปัจจัยด้านการเข้าถึงงบประมาณ

จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ผู้วิจัยได้ข้อมูลสำคัญที่จะสามารถอธิบายถึงความสำเร็จในการครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร โดยใช้ความสามารถในการดึงงบประมาณลงมายังพื้นที่ในอำเภอเขื่องในได้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ได้ให้ข้อมูลว่าตลอดการดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ผ่านมาถึงแม้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร จะสังกัดพรรคประชาธิปัตย์แต่ในเรื่องของการทำงานนั้น สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร สามารถร่วมทำงานกับพรรคการเมืองได้หลายพรรคถึงแม้พรรคประชาธิปัตย์จะไม่ได้เป็นรัฐบาลแต่ตัว สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร สามารถเข้าไปนั่งในตำแหน่งสำคัญ ๆ ได้ เช่น ตำแหน่งกรรมาธิการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา โดยเฉพาะในด้านการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นด้านที่ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร สามารถนำงบประมาณลงมายังเขื่องในได้มากที่สุด จากความสามารถในจุดนี้ผู้วิจัยได้สรุปว่าปัจจัยด้านงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วาทกรรมผู้แทนนักพัฒนาและการทำงานของตระกูลนามบุตรนั้นประสบความสำเร็จ

ค. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ของตระกูลนามบุตรกับพื้นที่

ตระกูลนามบุตรเป็นตระกูลที่ได้วางรากฐานความนิยมของประชาชนในพื้นที่เอาไว้ตั้งแต่สมัยคุณวิฑูรย์ นามบุตร ประชาชนในพื้นที่ต่างอยู่ในความสัมพันธ์เชิงตอบแทนบุญคุณเพราะตระกูลนามบุตรได้นำความเจริญและการพัฒนาเข้ามาสู่พื้นที่ นอกจากความสัมพันธ์ในเชิงของการตอบแทนบุญคุณผ่านการเลือกตั้งยังมีความสัมพันธ์ในรูปแบบของความสัมพันธ์เชิงเครือญาติเนื่องจากตระกูลนามบุตรถือเป็นตระกูลใหญ่ในอำเภอเขื่องในส่งผลต่อการสร้างคะแนนผ่านหัวคะแนนของคนในครอบครัวนามบุตรเอง เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการใช้สร้างวาทกรรมการเป็นตระกูลนามบุตรในการชนะการเลือกตั้ง

1.3 ผลกระทบต่ออุดมการณ์ทางการเมืองของประชาชนหลังการครองอำนาจ

จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ประชาชนในอำเภอเขื่องใน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับความคิดและอุดมการณ์ของประชาชนในพื้นที่ พบว่า ประชาชนในอำเภอเขื่องในโดยส่วนใหญ่จากการสัมภาษณ์มีความเชื่อว่าการพัฒนาเป็นสิ่งสำคัญที่จะวัดได้ว่าผู้แทนหรือผู้นำคนไหนดีไม่ดีพื้นที่ไม่พัฒนาแสดงว่าผู้นำไม่ดี และที่สำคัญประชาชนในอำเภอเขื่องในไม่เลือกตั้งตามกระแส ประชาชนเชื่อว่าคนที่ทำหน้าที่ตรงนี้ดีอยู่แล้ว ก็ควรเป็นของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ต่อไป ในส่วนของพรรคการเมืองนั้นประชาชนมองว่าสุดท้ายแล้วต้องดูที่ตัวบุคคลก่อนอยู่ดี ชาวบ้านหลายคนให้ข้อมูลว่า ถึงแม้ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร จะย้ายไปอยู่พรรคอื่นที่ไม่ใช่พรรคประชาธิปัตย์ประชาชนในพื้นที่ก็จะเลือกสส.วุฒิพงษ์เหมือนเดิม กล่าวได้ว่าการครองอำนาจของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร นั้นคือการครองอำนาจส่วนบุคคลไม่ได้เป็นผลมาจากพรรคแต่อย่างใด พรรคประชาธิปัตย์เป็นเพียงสิ่งที่ใช้ยืนยันสถานะนักการเมืองของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เท่านั้นและพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคที่คุณวิฑูรย์เคยสังกัดจึงเป็นสิ่งที่ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ไม่คิดย้ายพรรค ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

นายบุญจันทร์ ครองยุทธ อายุ 75 ปี มัคทายกและในฐานะประชาชนในพื้นที่หมู่ 2 ตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ชี้ว่าก่อนการสร้างผลงานและมีบทบาทในการพัฒนาพื้นที่ในปัจจุบัน การได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เป็นผลพวงมาจากคุณอาหรือคุณวิฑูรย์ นามบุตร ที่ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งให้ดำรงค์ตำแหน่งทางการเมืองในสมัยก่อนหน้า ต่อมาเมื่อคุณวุฒิพงษ์ นามบุตรได้เข้าสู่การเมืองระดับชาติและได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่ง สส.สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี มีการสร้างผลงานและนำการพัฒนาเข้ามาสู่พื้นที่อำเภอเขื่องในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาการคมนาคม เช่น ถนน ไฟส่องสว่างและด้านการปรับปรุงซ่อมแซมทัศนียภาพในพื้นที่อำเภอเขื่องใน ให้การช่วยเหลือแก่ประชาชนภายในพื้นที่ในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมทางศาสนา พิธีเปิดการทำกิจกรรมต่าง ๆ และการให้การช่วยเหลืออื่น ๆ ตามที่ประชาชนในพื้นที่จะร้องขอ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เป็นการพูดถึงในเรื่องของการเข้าถึงง่ายของคุณวุฒิพงษ์ นามบุตร แบบปากต่อปากอีกทั้งยังมีผลงานด้านการพัฒนาที่นำความเจริญ และความเป็นอยู่ที่ดีของชาวบ้านในพื้นที่อำเภอเขื่องใน ในขณะที่ดำรงค์ตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าว แต่ทั้งนี้การให้สัมภาษณ์ของนายบุญจันทร์ ครองยุทธ กล่าวว่าแท้จริงนั้นเป็นการเลือกที่ตัวบุคคล ต่อให้คุณวุฒิพงษ์ นามบุตร จะดำรงตำแหน่งในฐานะสมาชิกสังกัดพรรคใด ก็ยังคงจะเลือกให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งอย่างถึงที่สุด

2. การอภิปรายผล

การอภิปรายผล ผู้วิจัยจะอธิบายถึงการเชื่อมโยงการครองอำนาจของสส.วุฒิพงษ์ นามบุตรผ่านการใช้วาทกรรมต่างๆ ที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อส่งผ่านความหมาย การครอบงำความคิด หรือการสร้างความเชื่อมั่นให้กับตัว สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เองเพื่อยึดกุมพื้นที่ทางการเมืองตามหลักแนวคิดการครองอำนาจนำของ Antonio Gramsci รวมถึงการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของมาอภิปรายร่วมกับผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเรื่องการครองอำนาจนำ (Hegemony)

จากแนวคิดเรื่องการครองอำนาจนำ (Hegemony) ของ Antonio Gramsci เมื่อนำมาอธิบายการครองอำนาจในพื้นที่เขื่องใน พบว่า การครองอำนาจนำของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร ในเขตการเลือกตั้งที่ 2 เป็นการใช้วาทกรรมและการสร้างชุดความเชื่อให้กับประชาชน โดยให้ประชาชนเห็นภาพการเป็นผู้แทนที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย เป็นผู้แทนที่สามารถดึงงบประมาณจากส่วนกลางลงมาพัฒนาพื้นที่ได้มากกว่าผู้แทนที่เคยมีมา เมื่อประชาชนเห็นภาพเหล่านี้ ส่งผลให้การเลือกตั้งในแต่ละครั้งประชาชนจึงตัดสินใจเลือก สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เข้ามามีอำนาจทางการเมืองในแต่ละสมัยจนปัจจุบันเป็นสมัยที่ 5 โดยที่ประชาชนเองก็มีความเต็มใจในการเลือก สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เข้าซึ่งก็สอดคล้องกับแนวคิดการครองอำนาจของกรีมชีที่ว่า ผู้มีอำนาจจะต้องสร้างสภาวะครองอำนาจโดยที่ผู้อยู่ใต้อำนาจไม่รู้ตัวหรือไม่ได้คิดว่าสภาวะนั้นคือการครองอำนาจ

2.2 แนวคิดเรื่อง สงครามยึดพื้นที่ทางความคิด (War of Position)

หากนำแนวคิดการชิงพื้นที่ทางความคิดของกรัมชี่มาอธิบายสถานการณ์ในอำเภอเขื่องใน จะพบว่า การครองพื้นที่ของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร สอดคล้องกับแนวคิดการแย่งชิงพื้นที่ทางความคิดเพื่อเข้าสู่สภาครองอำนาจ ตามแนวคิดของกรัมชี่ที่ว่า หากพรรคการเมืองมุ่งเน้นการทำสงครามความเคลื่อนไหวทางการเมืองเพียงอย่างเดียวถึงแม่จะได้อำนาจนั้นไป อำนาจนั้นก็จะอยู่ได้ไม่นาน จำเป็นต้องมีการทำสงครามทางความคิดเพื่อครอบงำความคิดของประชาชนเอาไว้ จากที่ผู้วิจัยได้เสนอวาทกรรมไปแล้วข้างต้นได้แสดงให้เห็นการทำสงครามทางความคิดของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร เพื่อให้ตนสามารถรักษาอำนาจนั้นเอาไว้มาจนถึงปัจจุบัน

แต่อย่างไรก็ตาม แนวคิดการครองอำนาจและการทำสงครามยึดพื้นที่ทางความคิดเป็นแนวคิดที่มีรากฐานจากการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ซึ่งเป็นระบอบที่ผูกขาดอำนาจ ผู้ปกครองจึงสามารถยึดพื้นที่ทางความคิดและพื้นที่ในการปกครองได้โดยง่าย แต่ในปัจจุบันรูปแบบปกครองเปลี่ยนแปลงไป การเข้ามาของระบอบประชาธิปไตยมีการจำกัดอำนาจของผู้ปกครอง การใช้อำนาจบังคับหรือการบังคับให้ประชาชนศรัทธาอาจจะไม่ใช่เรื่องง่าย ผู้ปกครองต้องสร้างวาทกรรมเพื่ออำนาจเช่นเดียวกับแนวคิดการครองอำนาจนำและแนวคิดการทำสงครามยึดพื้นที่ทางความคิดของกรัมชี แต่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการใช้วาทกรรม เปลี่ยนจากผู้ปกครองเป็นประชาชนสร้างแทน เพราะระบอบประชาธิปไตยประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการเลือกตั้ง เมื่อใดที่ผู้ปกครองทำให้ประชาชนศรัทธา และสร้างวาทกรรมความดีงามให้กับผู้ปกครอง เมื่อนั้นอำนาจจะเข้ามาหาผู้ปกครองโดยไม่ต้องบีบบังคับใคร

2.3 วาทกรรมทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์

งานเขียนเรื่อง วาทกรรมทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ ของวิชญ์จำเริญ มณีแสง (2559) ได้สรุปเกี่ยวกับวาทกรรมที่พรรคประชาธิปัตย์ใช้ในการสร้างความนิยมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันว่า พรรคประชาธิปัตย์ได้ใช้ความเป็นสถาบันทางการเมืองที่ยึดมั่นในความเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและมีวิธีการที่แยบยลในการชักชวนให้ประชาชนมีความคิดคล้อยตามผ่านวาทกรรมที่หลากหลายและยังได้ผลิตซ้ำวาทกรรมเหล่านั้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของผู้วิจัยที่ค้นพบเกี่ยวกับการสร้างวาทกรรมหรือการใช้วาทกรรมที่หลากหลายในเขื่องใน

จากข้อค้นพบของผู้วิจัย การใช้วาทกรรมของพรรคประชาธิปัตย์สามารถพบได้ในอำเภอเขื่องในจังหวัดอุบลฯ แต่วาทกรรมที่พบไม่ใช่วาทกรรมที่มาจากพรรคประชาธิปัตย์ เป็นวาทกรรมที่เกิดจากทั้งตัวสส.วุฒิพงษ์และเกิดจากประชาชนผลิตซ้ำต่อ ๆ กัน จนเป็นวาทกรรมที่พบในการวิจัย ไม่ได้เป็นวาทกรรมที่เกิดจากพรรคประชาธิปัตย์แต่อย่างใด

2.4 ความเป็นเมืองและภูมิภาคนิยมกับพฤติกรรมการเลือกตั้งในประเทศไทยแบบจำลองเชิงพื้นที่

งานเขียนเรื่อง ความเป็นเมืองและภูมิภาคนิยมกับพฤติกรรมการเลือกตั้งในประเทศไทยแบบจำลองเชิงพื้นที่ ของสุทธาสินี ลำภาษี (2561) ได้สรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งโดยใช้ทฤษฎีสองนครประชาธิปไตย

ได้สรุปว่า การศึกษานี้สนับสนุนทฤษฎีสองนครา ประชาธิปไตยในเชิงปริมาณ โดยพบว่าคนชนบทหรือพื้นที่ที่มีความเป็นเมืองต่ำมีแนวโน้มเลือกพรรคเพื่อไทย อาจมาจากนโยบายประชานิยมซึ่งเป็นจุดเด่นของพรรคเพื่อไทย สอดคล้องกับทฤษฎีสองนครา ประชาธิปไตยที่ว่า คนชนบทซึ่งเป็นฐานเสียงสำคัญของประเทศ มองประชาธิปไตยเป็นเครื่องมือหาผลประโยชน์ โดยอยู่ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ของพรรคการเมืองหรือหัวคะแนน การลงคะแนนเลือกตั้งจึงมีความโน้มเอียงตามกลุ่มที่ให้ผลประโยชน์ ในขณะที่คนเมืองโดยเฉพาะกรุงเทพฯ หรือ คนที่อยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 หรือเขตเทศบาล ของจังหวัดใหญ่ๆมีแนวโน้มเลือกพรรคประชาธิปัตย์ เนื่องมาจากการให้ความสำคัญกับการใช้สิทธิ์เลือกตั้งโดยเลือกผู้สมัครที่มีความสามารถในการบริหารประเทศ อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้พบว่าพฤติกรรมการเลือกตั้งมีการแบ่งแยกทางภูมิภาคเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาความเชื่อและภาพความคิดทางการเมืองที่พบว่า สิ่งที่สำคัญในการเลือกพรรคการเมืองคือ ภูมิลำเนาของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ผู้ย้ายถิ่นจากภาคใต้ที่ย้ายเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯหรือจังหวัดอื่น มีแนวโน้มเลือกพรรคการเมืองที่มีอิทธิพลในภูมิภาคของตน นั่นคือ พรรคประชาธิปัตย์ หรือพรรคเพื่อไทย

จากข้อค้นพบของผู้วิจัย มองว่าข้อสรุปของงานเขียนเรื่องความเป็นเมืองและภูมิภาคนิยมกับพฤติกรรมการเลือกตั้งในประเทศไทยแบบจำลองเชิงพื้นที่ ของสุทธาสินี ลำภาษี ไม่สามารถนำมาอธิบายหรือเป็นข้อสรุปในสถานการณ์ปัจจุบันได้ ข้อสรุปของงานเขียนได้สรุปว่า ประชาชนในความบริบทที่มีความเป็นเมืองสูงมีแนวโน้มเลือกพรรคประชาธิปัตย์และประชาชนในบริบทที่เป็นชุมชนมีแนวโน้มที่จะเลือกพรรคเพื่อไทยตามนโยบายแนวประชานิยมที่เคยทำมา แต่จากการค้นพบของผู้วิจัยในจังหวัดอุบลราชธานี พื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบทชนบทพรรคประชาธิปัตย์สามารถชนะพรรคเพื่อไทยได้จากกรณีของ สส.วุฒิพงษ์ นามบุตร และพื้นที่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีความเป็นเมืองสูงไม่ได้เป็นของพรรคประชาธิปัตย์แต่เป็นของพรรคเพื่อไทย ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อสรุปจากงานเขียนข้างต้น

2.5 รัฐบาลทักษิณกับการความพยายามสร้างภาวการณ์ครองอำนาจนำ

งานเขียนเรื่อง รัฐบาลทักษิณกับการความพยายามสร้างภาวการณ์ครองอำนาจนำ (วัชรพล พุทธรักษา, 2549) ได้อธิบายเกี่ยวกับการสร้างสภาวะการครองอำนาจของรัฐบาลทักษิณผ่านการใช้นโยบายประชานิยม ถึงแม้ทักษิณจะสามารถสร้างความนิยมให้กับผู้คนในสังคมได้จำนวนหนึ่งแต่รัฐบาลทักษิณก็ไม่สามารถสร้างสภาวะครองอำนาจในสังคมได้เพราะไม่สามารถยึดกุมพื้นที่ประชาสังคมได้อย่างสมบูรณ์

หากนำงานเขียนเรื่องการครองอำนาจนำมาใช้อธิบายปรากฏการณ์ในงานวิจัยครั้งนี้จะสามารถสรุปได้ว่า การสร้างสภาวะการครองอำนาจนำนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การต่อสู้ทางความคิด ไม่ว่าจะเป็นการครองอำนาจในระดับพื้นที่หรือในระดับชาติ หากไม่สามารถครองพื้นที่ทางความคิดของประชาชนเอาไว้ได้ การครองอำนาจนั้นก็ไม่สามารถกระทำได้อย่างสมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นการใช้วาทกรรมหรือนโยบายประชานิยม สุดท้ายแล้วความคิดของประชาชนคือสิ่งสำคัญที่สุดที่จะสามารถใช้ครองอำนาจได้

2.6 ข้อเสนอแนะงานวิจัย

1. การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งหรือการศึกษาเกี่ยวกับความนิยมของพรรคการเมืองไม่ควรนำความเป็นภูมิภาคนิยมมาเป็นตัวแปรหลักในการศึกษา จากผลการศึกษาครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นแล้วว่า ความนิยมของนักการเมืองไม่ได้ขึ้นอยู่กับแนวนโยบายของพรรคหรืออุดมการณ์ของพรรคเสมอไปและไม่สามารถตัดสินได้ว่าพื้นชุมชจะเลือกตามแนวนโยบายประชานิยมและพื้นที่เมืองจะเลือกตามอุดมการณ์ ความนิยมของตัวบุคคลก็เป็นส่วนสำคัญในการชนะเลือกตัว

2. ในการศึกษาเกี่ยวกับการเลือกและการใช้วาทกรรมควรเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ครบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากฝั่งที่กำลังศึกษาหรือจากฝั่งตรงข้ามเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ตัวผู้วิจัยมีความเอนเอียงในการทำวิจัย ข้อมูลจากนักการเมืองฝั่งตรงข้ามจะสะท้อนภาพบริบททางการเมืองที่กำลังศึกษาอยู่ได้ชัดเจนที่สุด

3. ในการศึกษาครั้งต่อไป หากมีความจำเป็นที่ต้องลงพื้นที่พบกับประชาชนสิ่งสำคัญอีกอย่างคือ การสร้างความเชื่อใจให้กับประชาชนและตัวนักการเมือง เพื่อที่จะสามารถรับข้อมูลให้ได้มากที่สุดจากความเชื่อใจที่ประชาชนและนักการเมืองมีให้ ควรเตรียมระยะเวลาในการลงพื้นที่อย่างน้อย 5 เดือนขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ. (2544). **การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์ (Critical Theory)**. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์

คมชัดลึก. (2566). **อดีตขุนพล 'อีสาน' พรรค 'ประชาธิปัตย์' คืนสู่รัง**. เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน 2566, จาก https://www.komchadluek.net/news/politics/545316

ณรงค์ชัย วีระกุล. (13 กันยายน 2566). **สัมภาษณ์,** ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย จังหวัดอุบลราชธานี

ดวงใจ ติณทอง. (13 กันยายน 2566). **สัมภาษณ์,** รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชีทวน องค์การบริหารส่วนตำบลชีทวน

บุญจันทร์ ครองยุทธ. (13 กันยายน 2566). **สัมภาษณ์,** มัคทายก วัดอัมพวันนาราม ตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

วัชรพล พุทธรักษา. (2550). **แนวความคิดการครองอำนาจนำ (Hegemony) ของกรัมชี่ (Gramsci).** เข้าถึงเมื่อ 11 สิงหาคม 2566, จาก https://shorturl.asia/WygCV

วัชรพล พุทธรักษา. (2549). **รัฐบาลทักษิณกับความพยายามสร้างสภาวะการครองอำนาจนำ**, วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วารุณี ลีเลิศพันธ์. (2560). **การสร้างฐานคะแนนเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้.** เข้าถึงเมื่อ 9 กรกฎาคม 2566, จาก VaruneeLeelerdpan.pdf

วิชญ์จำเริญ มณีแสง. (2559). **วาทกรรมทางพรรคการเมืองของพรรประชาธิปัตย์**. เข้าถึงเมื่อ 25 มิถุนายน 2566, จาก https://sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/14229?attempt=2&&locale-attribute=th

วุฒิพงษ์ นามบุตร. (17 กันยายน 2566) **สัมภาษณ์,** สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดอุบลราชธานี พรรคประชาธิปัตย์

สมศักดิ์ นันโท. (12 กันยายน 2566). **สัมภาษณ์,** กำนันตำบลสร้างถ่อ ที่ทำการกำนันตำบลสร้างถ่อ จังหวัดอุบลราชธานี

สุทธาสินี ลำภาษี. (2561). **ความเป็นเมืองและภูมิภาคนิยมกับพฤติกรรมการเลือกตั้งในประเทศไทย : แบบจำลองเชิงพื้นที่.** เข้าถึงเมื่อ 9 กรกฎาคม 2566, จาก https://shorturl.asia/xuiVA

อรทัย สารกิจ. (13 กันยายน 2566). **สัมภาษณ์,** ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 7 บ้านดอนเชียงโท ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ 7 บ้านดอนเชียงโท

เอก ตั้งทรัพทย์วัฒนา. (2547). **เอกสารคำสอนวิชาความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์.** เข้าถึงเมื่อ 20 สิงหาคม 2566, จาก https://shorturl.asia/mql4B

Translate References

Buddharaksa, W. (2007). **Gramsci's concept of hegemony.** Retrieved August 11, 2023, from https://shorturl.asia/WygCV

Buddharaksa, W. (2006). **Thaksin's government, as usual, created a state of hegemonic rule.** Master thesis, M.Pol.sc., Chulalongkorn University, Bangkok.

Kaewthep, K. (2001). **Mass media studies using critical theory.** Bangkok: Parbpim Press

Komchadluek. (2023). **Former general from 'Isaan' of the 'Democrat Party' returns to his nest.** Retrieved June 11, 2023, from https://www.komchadluek.net/news/politics/545316

Krongyuth, B. (2023). Mak Thayok, Amphawan Naram Temple, Chi Thuan Subdistrict, Khuang District,Ubon Ratchathani. **Interview.** September 13, 2023.

Lamphasi. S. (2018). **Urbanization and regionalism and electoral behavior in Thailand: a spatial model.** Retrieved July 9, 2023, from https://shorturl.asia/xuiVA

Leelertphan, W. (2017). **Building the Democratic Party's vote base in the South.** Retrieved July 9, 2023,

from VaruneeLeelerdpan.pdf

Maneesaeng, W. (2016). **Political party discourse of the Democrat Party.** Retrieved June 25, 2023, from https://sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/14229?attempt=2&&locale-attribute=th

Nambut, W. (2023). Member of the House of Representatives, District 2, Ubon Ratchathani Province Democrat Party. **Interview.** September 17, 2023

Nanto, S. (2023). Sang Tho Subdistrict Headman, Ubon Ratchathani. **Interview.** September 12, 2023

Sarakit, O. (2023). Village headman, Village No. 7, Ban Don Chiang to. **Interview.** September 13, 2023

Tangsapwattana, A. (2004). **Documents for teaching basic political science knowledge.** Retrieved August 20, 2023, from https://shorturl.asia/mql4B

Tinthong, D. (2023). Deputy Mayor of Chi Thuan Subdistrict Administrative Organization Chi Thuan Subdistrict Administrative Organization. **Interview.** September 13, 2023.

Weerakul, N. (2023). Candidates for House of Representatives, Pheu Thai Party. **Interview.** September 13, 2023.